

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA NAUCZYCIELI

TEMAT:

Teatralny savoir-vivre

AUTORKI:

Anna Zalewska-Uberman,
Anna Korejwo-Leszczewska

GRUPA WIEKOWA:

klasy I-III szkół podstawowych

CELE:

- zapoznanie dzieci z zasadami teatralnego savoir-vivre'u;
- wzmacnianie poczucia sprawczości;
- przygotowanie klasy do wizyty w teatrze;
- rozwijanie umiejętności współpracy w grupie; -
- kształtowanie postawy aktywnego i świadomego uczestnika/uczestniczki kultury

METODY PRACY:

rozmowa, rozmowa kierowana, zabawa ruchowa, drama, rzeźba (żywe obrazy)

CZAS TRWANIA:

45 minut

MATERIAŁY:

kartki papieru z napisem „TAK” i „NIE”, taśma malarska, dzwonek, animacja o savoir-vivre, brystoł, kredki, flamastry

TEATRALNY SAVOIR-VIVRE

Savoir-vivre to zbiór zasad i wzorów zachowań obowiązujących w określonym miejscu lub sytuacji. Podczas zajęć uczniowie i uczennice przygotowują się do wizyty w teatrze poprzez poznawanie – w praktyczny i teoretyczny sposób – zasad teatralnego savoir-vivre’u. Poprzez zabawy teatralne i elementy dramy dzieci uczą się świadomego, współodpowiedzialnego i empatycznego uczestnictwa w spektaklu.

WSTĘP:**5 MINUT**

Usiądźcie w kręgu. Zapowiedz, że dziś zajmiecie się tematem savoir-vivre’u. Przedstaw grupie krótką definicję: Savoir-vivre to zbiór zasad, reguł i wzorów zachowań obowiązujących w danej grupie lub miejscu. Warto je znać i umiejętnie stosować.

Wyrażenie savoir-vivre pochodzi z języka francuskiego i w dosłownym tłumaczeniu oznacza „sztukę życia”. Może być trudne do wymówienia, więc powtórzcie je na głos dwa–trzy razy, aby oswoić się z jego brzmieniem.

SAVOIR-VIVRE NA CO DZIEŃ :**5 MINUT**

Zapytaj dzieci, w jakich miejscach obowiązuje savoir-vivre i na czym polegają te zasady. Omówcie kilka przykładów.

Przykład: dom

- używamy magicznych słów: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”,
- sprzątamy po sobie,
- pukamy, zanim wejdziemy do czyjegoś pokoju,
- pomagamy sobie nawzajem.

Podsumowując ćwiczenie, porozmawiajcie o tym, dlaczego potrzebujemy zasad i co by było, gdyby nie istniały.

ĆWICZENIE TAK/NIE:**5 MINUT**

W teatrze, podobnie jak w miejscach, o których rozmawialiśmy w poprzednim ćwiczeniu, obowiązują pewne zasady.

Zanim do nich przejdziecie, zapytaj dzieci, bez kogo teatr by nie istniał. Wysłuchaj wszystkich odpowiedzi i docień je. Podkreśl, że w teatrze najważniejsze jest spotkanie aktora lub aktorki z widzem lub widzką. Obie role są równie ważne i wzajemnie na siebie wpływają. Podczas ćwiczenia skupimy się na roli widza w teatrze.

Podziel klasę taśmą malarską na dwa pola. W jednym umieść kartkę A4 ze słowem „TAK”, w drugim – ze słowem „NIE”. Odczytaj dzieciom kilka pytań dotyczących zachowania w teatrze. Zrób to dynamicznie – chodzi o pierwsze skojarzenia grupy. Dzieci nie odpowiadają słownie, lecz po każdym pytaniu zajmują miejsce w jednym z dwóch pól.

Przykładowe pytania:

- czy do teatru można się spóźnić?
- czy w teatrze wolno jeść?
- czy do teatru można przyjść w dresie?
- czy w teatrze wolno używać telefonów komórkowych?
- czy w teatrze wolno się śmiać?
- czy w teatrze wolno robić zdjęcia?
- czy w teatrze można biegać między rzędami?
- czy z teatru wolno wyjść w trakcie spektaklu?
- czy w teatrze można głośno rozmawiać?
- czy można dotykać rekwizytów i dekoracji?
- czy na koniec spektaklu trzeba wstać i bić brawo?

Warto w tym miejscu wspomnieć, że teatr to przestrzeń wspólnego przeżywania emocji i spotkania z drugim człowiekiem, dlatego obowiązują w nim pewne zasady, dotyczące szacunku i uważności, ale są też kwestie zależne od nas – wcale nie musimy ubierać się elegancko (najważniejszy jest nasz komfort), a wstawanie do owacji na koniec spektaklu jest wyrazem szczególnego zachwytu, a nie obowiązkiem każdego widza.

Na kolejnej lekcji możecie wspólnie stworzyć listę zasad dobrego zachowania w teatrze na dużym arkuszu papieru i powiesić ją w widocznym miejscu w klasie.

Wariant: Zamiast ćwiczenia tak/nie możesz wyświetlić i omówić z klasą film: „Savoir-vivre, czyli zasady dobrego zachowania w Nowym Teatrze”.

Znajdziesz go tutaj:

Metakomentarz: W teatrze nie wszystko jest czarno-białe. Wiele zachowań zależy od sytuacji i kontekstu. Przykładowo, zgodnie z zasadami, widownię opuszczamy jedynie w antrakcie lub na koniec przedstawienia. Może się jednak zdarzyć, że dziecko przestraszy się, np. efektów specjalnych. W takiej sytuacji zasada nieopuszczania widowni traci swoją moc. Zadaniem nauczyciela lub nauczycielki jest wsparcie dziecka i stosowanie języka współpracy.

Zasady nie powinny służyć wyłącznie kontroli, ale temu, by młoda widownia mogła czuć się bezpiecznie i komfortowo. Przygotowując dzieci do wizyty w teatrze, zachęcajmy je do przeżywania i współtworzenia spektaklu, a nie zniechęcajmy nadmiarem zakazów.

W teatrze dzieci mają prawo:

- przeżywać emocje,
- wzruszać się,
- reagować śmiechem na zabawne sceny,
- klaskać,
- zmieniać pozycję, jeśli jest niewygodna,
- mieć własną opinię o spektaklu.

TEATRALNY „SAVOIR-VIVRE” W PRAKTYCE:

15 MINUT

Zaproponuj dzieciom ćwiczenia, które pomogą im podszkolić się w roli widza przed, w trakcie i po spektaklu.

1

Przed spektaklem

Dzieci poruszają się swobodnie po sali i rozmawiają ze sobą. Na dźwięk jednego dzwonka (możesz użyć tradycyjnego dzwonka lub np. uderzyć łyżką o kubek) nadal chodzą po sali i prowadzą rozmowy – jak widzowie wchodzący do teatru. Na dźwięk dwóch dzwonek zatrzymują się przy swoim krześle i stają za nim. Na dźwięk trzech – siadają na swoich miejscach.

Powtórz sekwencję dzwonek kilka razy w zmiennej, losowej kolejności, aby dzieci mogły uważnie reagować na sygnały. Wspólnie zastanówcie się, co oznaczają dzwoneki w teatrze. Wyjaśnij, że informują one kolejno o wejściu na widownię, zajęciu miejsc oraz rozpoczęciu spektaklu.

2

W trakcie spektaklu

Podziel klasę na kilka grup. Każda z nich ma dwa zadania:

1. Wspólnie zbudujcie ze swoich ciał pomnik pt. „Widownia wspierająca aktorów”.

2. Zbudujcie pomnik pt. „Widownia przeszkadzająca aktorom i innym widzom”.

Omówcie oba pomniki, odnosząc się do zasad teatralnego savoir-vivre’u.

3

Po spektaklu

Wymyślcie kilka sposobów na podziękowanie zespołowi aktorskiemu po spektaklu.

PODSUMOWANIE:

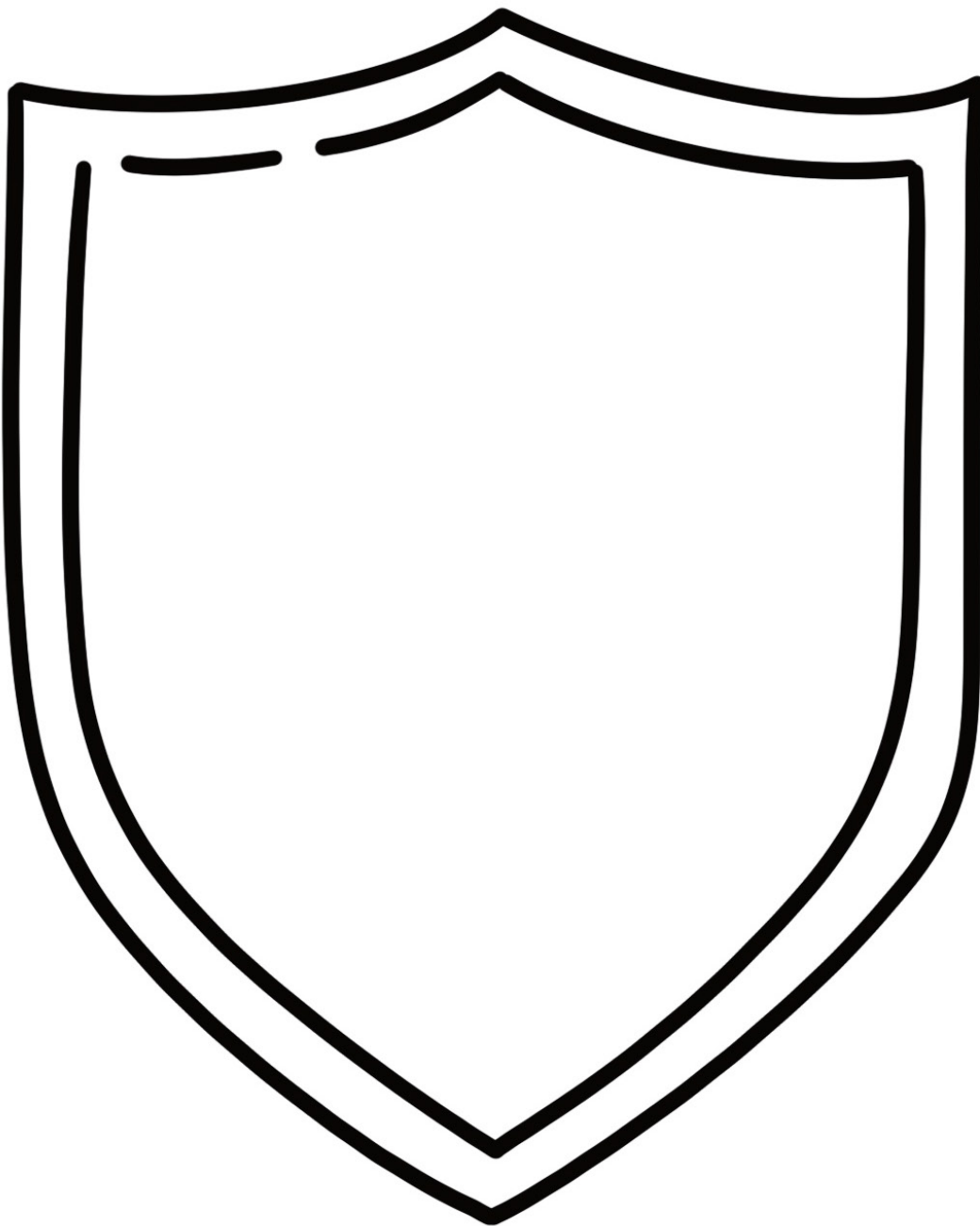
5 MINUT

Wróćcie do kręgu. Poproś, aby każde dziecko wymieniło jedną zasadę teatralnego savoir-vivre’u, którą zapamiętały z dzisiejszej lekcji.

Miejsce na notatki

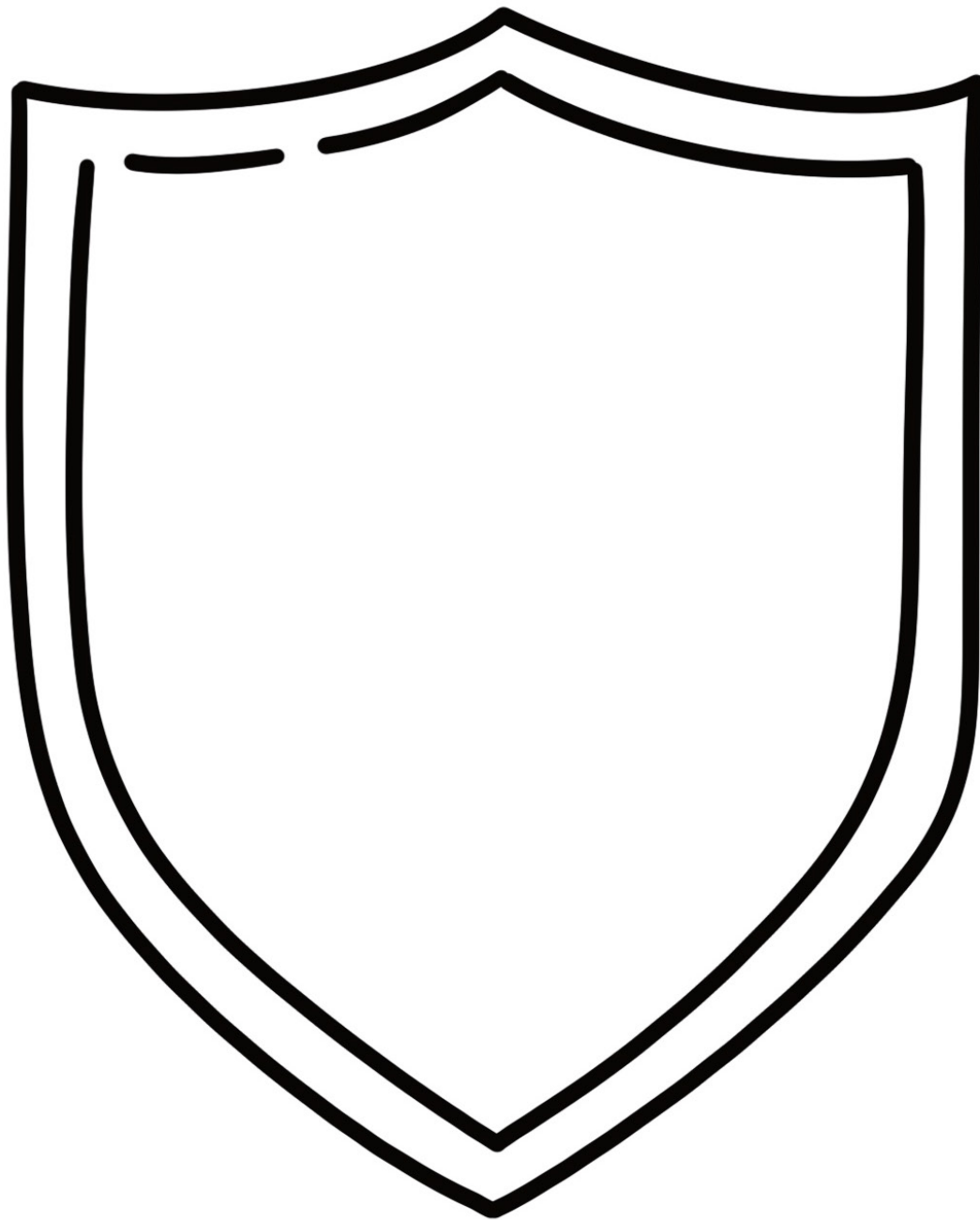
SUPERMOCE WIDZA TEATRALNEGO

Wypisz lub narysuj swoje teatralne supermoce.

SUPERMOCE WIDZKI TEATRALNEJ

Wypisz lub narysuj swoje teatralne supermoce.

KARTA WSPÓŁPRACY - DO UZUPEŁNIENIA W PARACH LUB W GRUPACH

PRZEPIS NA UDANY SPEKTAKL

Stwórzcie przepis na udany spektakl – tak, jakbyście tworzyli przepis kulinarny. Swoje pomysły narysujcie lub zapiszcie, np. „3 łyżki emocji, szczypta odwagi, garść współpracy”.

SKŁADNIKI, KTÓRE WNOSZĄ AKTORZY	SKŁADNIKI, KTÓRE WNOSZĄ WIDZOWIE
--	---